

VILÁGOS SÁG

Kolozsvár
1946 május 1

Szerkesztőbizottság: BENEDEK MARCELL, KACSÓ SÁNDOR, KÓS KÁROLY
Felelős szerkesztő: BALOGH EDGÁR

Szerda
III. évfolyam, 96. szám

Odds képviselő:

A jelenlegi angol külpolitika eltért a munkáspárt vonalától

Az olasz békeszerződés legnehezebb kérdései a napirenden

LONDON. — (Rádió). Egy londoni népgyűlésen, amelyet az angol munkáspárt hívott össze, az angol—szovjet kapcsolatok elmélyítésének lehetőségeit tárgyalták meg. Az angol munkáspárt számos alsóházi képviselője szólalt fel és állott ki itt az angol—szovjet barátság mellett.

Odds, az angol munkáspárt régi, tekintélyes harcosa és alsóházi képviselője beszédében arra mutatott rá, hogy a jelenlegi angol külpolitika vonalvezetése eltért a munkáspárti vonalától és minden tekintetben a konzervatívok elképzeléseit tette magáévá. Odds új, munkáspárti külpolitikai vonalvezetést követelt.

Bizakodó hangulat Párisban

PARIS. — A világ érdeklődésének homlokterében továbbra is a külügyminiszeri értekezlet áll. A külügyminiszterek vasárnap nem tartottak megbeszélést, sőt Bevin angol külügyminiszter el is utazott Párisból Londonba, ahol tárgyalta a brit dominiumok miniszterelnökeivel. Molotov szovjet és Byrnes amerikai külügyminiszter vasárnap egy óra hosszáig tartó eszmecsere folytattak egymással, Bidault francia külügyminisztert pedig az új alkotmány megszavazása előtt álló belpolitikai élet foglalta le.

A külügyminiszterek közül csak Byrnes és Bidault tettek a sajtó előtt rövid nyilatkozatokat a konferencia állásáról. Az amerikai külügyminiszter az újságírókkal közölte, hogy még a héten várható a határkérdések gyakorlati tisztázására. Különben Bidault is, Byrnes is bizakodó kijelentéseket tett.

Moszkva szerint a háboru utáni Európa sorsa függ a párisi értekezlettől

A moszkvai lapok hosszú cikkekben foglalkoznak a négy külügyminiszter tanácskozásával. Közik az arról az ülésről készített fényképeket is, amelyen Molotov elnökölt, ismertetik olvasóikkal a párisi lapok találgatásait, de a kommentároktól tartózkodnak.

A moszkvai rádió politikai szerkesztője a konferenciáról szólva ezeket mondotta:

— A háboru utáni Európa elrendezése függ a párisi értekezlettől. Németország volt szövetségeseinek konszolidációját, melyek a demokratikus fejlődés útjára léptek, támogatni kell. Sajnos, a nagy szövetségesek nem mindegyike járul ehhez hozzá. Idézük különösen Anglia és az Egyesült Államok magatartását Bulgáriával szemben.

Az angol lapok közül a Times foglalkozik a konferenciával s megállapítja, hogy a tanácskozások eddig kedvező légkörben folytak le, mint várjuk és a hangulatot barátságosnak lehet minősíteni. A lap megállapítja, hogy egy-két hét sem volt megegyezés a trüszki kérdés tárgyalása vajszínűleg ebebebb vízfához vezet.

A Daily Telegraph értesítései szerint Bevin a brit demintumok miniszterelnökeinek teljes támogatásával tér vissza a párisi értekezletre. Bevin megbeszélést tartott az ausztráliai, délafrikai, újzealandi és kanadai miniszterelnökökkel.

A szombati és hétfői újságokban Olaszország sorsa került a külügyminiszterek elé. Szombaton meggyeztek az olasz flotta fejeztársát illetően. A flotta három egységét megkapják Olaszországnak, a hajóhad nagyrészt pedig a három nagyhatalom között oszlik fel, de olasz hajókhöz jut Jugoszlávia és Görögország is. Az olasz tengerati-járók nagyra tartják megsemmisültek.

Hétfőn nem hivatalos értekezletet tartott sokkai nehezebb kérdésekre került a sors: Tripolisz jövője, az olasz—jugoszláv határ megjelölése, a Dodekanez-szigetek sorsa

és Olaszország jövőbeli ellenőrzése körül kezdtek tárgyalni valamelyiket. Ezek a problémák szóba kerültek különben az angol

dominiumok értekezletén is, a Fődközjelenen átvonuló birodalmi utvonások miatt. Az angol hírszolgálat párisi tudósítója

A sötétség elemei a reakció és gyűlölet frontját akarják felépíteni

— mondotta Románia külügyminisztere

Tatarescu rádióbeszéde az ország kül- és belpolitikájáról

BUKAREST. — Tatarescu Gheorghe miniszterelnökhelyettes és külügyminiszter a román rádióban beszédet mondott.

Beszéde elején a miniszterelnökhelyettes bejelentette, hogy többoldali felkérésre ezután időközönként rendszeresen ismertetni fogja a rádióban az ország kül- és belpolitikai kérdéseit. Ezúttal a béketárgyalásokról és a választásokról beszélt.

A béketárgyalásokról elmondotta, hogy az ellenkező sajtóhíresztelésekkel szemben az új világbékét négy értekezleten tárgyalják meg. Az első értekezlet az öt győztes nagyhatalom külügyminiszterhelyetteseinek londoni értekezlete volt, a második az Egyesült Államok, a Szovjet-

A belügyminisztérium hivatalos cáfolata

a Hatieganu és Romniceanu államminiszterek elleni állítólagos támadásról

BUKAREST. — A belügyminisztérium a Romniceanu Mihail és Hatieganu Emil államminiszterekkel szemben állítólag elkövetett támadásokkal kapcsolatban hivatalos vizsgálatot folytatott le.

A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy április 22-én, Romniceanu államminiszter semmiféle fizikai sérülést vagy személye elleni szidalmat nem szenvedett el és nincsen semmiféle alapja annak a híresztelésnek, hogy ellene támadást készítettek volna elő.

Hatieganu Emil miniszter esetével kapcsolatban a következőket állapították meg:

Amikor Hatieganu miniszter Dés város közelében, a Szamos jobbpartján egy pontonhídon gépkocsijával át akart haladni, gépkocsija összeütközött egy tehergépkocsival, amely szintén a hídon volt és amelyre féke elromlott. Hatieganu miniszter a tehergépkocsi utasaival szemben szidalmazó szavakat használt, amelyek sértették az utasok vallási érzületét. Hatieganu miniszter sértve érezte magát attól a tényről, hogy — felfedezve kilétét — a tehergépkocsi utasai néhány kérdést intéztek hozzá multbeli és jelenlegi politikai tevékenységével kapcsolatban.

Hatieganu miniszter személygépkocsijából semmiféle tárgyat nem loptak el és a miniszter ilyen értelemben nem emelt semmiféle panaszt.

Hasonlóképpen teljesen valótlan, mintha Hatieganu miniszter gépkocsijának gumitömlőit elvágták volna. A miniszter saját gépkocsiján zavartalanul folytathatta útját.

Azok a személyek, akikkel Hatieganu miniszternek szóváltása volt, a következő román állampolgárok: Pop Ilie, Mihail Alexandru, Lazar Tiberiu és Dascal Iosif.

A fentiekből következik, hogy Romniceanu és Hatieganu államminiszterek ellen semmiféle előkészített vagy előre ki nem tervezett támadás nem történt.

A magyar köztársaság ellen fasizta összeesküvést leplezett le a budapesti politikai rendőrség

BUDAPEST. — A Bilkey—Papp-féle szervezkedés leplezése után a magyar politikai rendőrség újabb olyan szervezkedésnek jutott nyomára, amely a fiatal magyar köztársaság alapjainak aláaknázására indult.

A budapesti piarista gimnázium konviktusának néhány diákja — tanáraik védőszárnyai alatt — robbanóanyagokat gyűjtöttek és Dósa Attila, egy Németországból most visszatért Ludovikás tiszti vezetésével katonai kiképzéseket tartottak. Kihallgatásukkor a diákok azt vallották, hogy azért választották Dósa Attilát kiképzőjükül, mert az Szalásitól megkapta a magyar érdemrend lovagkeresztjét. Bevallották azt is, hogy összeesküvést a királyság visszaállítását célozta.

Alig göngyöltették fel a piarista-gimnáziumban szőtt összeesküvés ügyét. Péter Gábor vezérőrnagy, a magyar politikai rendőrség főnöke a Kisgazdapárt budapesti II és III. kerületi szervezetében képző királypárti puccsról kapott értesítést. Lefogták Folly Gábort, a Kisgaz-

dapárt II. kerületi ifjúsági csoportjának volt vezetőjét, aki bevallotta, hogy már hónapok óta sejtrendszer szerint, katonai alapon szervezte az összeesküvést. Jelvényt is gyártottak, plakátjukon pedig piros alapon kettős nyilaskereszt díszített. Megállapították, hogy a fegyveres alakulatokat gróf Sigray Antal és Mindszenty hercegprímás dunántúli birtokain akarták titokban kiképezni. Feltűnő, hogy a Folly-féle banda és a piarista-kézigránátgyűjtők vezetője ugyanazt a célt tűzte ki: összeköttetésbe kerülni Mihailovic Dráza csetnikbanda-vel és fasizta egységeivel és ezek segítségével „fegyveres betörést végrehajtani a magyar határon”. Terveztek a csepeli internálótábor megrohanását is, hogy kiszabadítsák a háborús bűnös csandöröket. Folly kapcsolatát tartott fenn régebben a kivégzett Imrédy Béla két fiával is és bevallotta, hogy a föld alatt fel akarták támasztani „Magyar Szociálistá Párt” néven a „világhatalmat”.

A magyar rendőrség mintegy 70 személyt állított elő,

trja, hogy hamarosan tárgyalni fogják a francia határkiszáradási kéréseket is Olaszországgal szemben. A tudósító szerint ennek megszavazása bizonyára nem útközlik majd nagyobb akadályokba, bár francia kézbe kerülne egy vilamos erőműtelep is. Lehetséges, hogy ennél a pontnál Byrnes bizonyos ellenvetéseket fog tenni.

Végül itt írjuk meg, hogy Caidarisz, az új görög miniszterelnök, múltán hosszas megbeszélést folytatott Rodinov szovjet nagykövettel, kifejtette a sajtó képviselőinek, hogy országa feuntartja jóvátételi igényét Olaszországgal, Bulgáriával és Albániával szemben.

unió, a Brit Birodalom és Franciaország külügyminisztereinek értekezlete. A harmadik értekezlet a háboruban résztvevő 21 állam képviselőinek megbeszélése lesz. Ugy volt, hogy ezt a harmadik értekezletet május elsején tartják meg, de aztán későbbi időpontra halasztották. A negyedik értekezleten ismét a külügyminiszterek beszélnek meg a 21 állam észrevételeit, kérdéseit és kívánságait.

Románia a békeszerződések elé nyugalmat és bizakodással tekint. Az ország egyike a volt csatlós-államoknak, de mi 1944 augusztus 23-a óta a valóságban a negyedik hadviselő szövetséges államnak tekintettük magunkat. Románia 1944 augusztus 23-tól 1945 május 12-éig a Vörös Hadsereg oldalán a fegyverszüneti feltételek által előírt 12 hadosztály helyett 15—20 hadosztállyal harcolt, az előírt 135.000 ember helyett 385.000 emberrel. Ez alatt a 260 nap alatt közel 163.000 embert vesztett és 3831 községet, köztük 53 várost foglalt el. Emellett Románia a szövetségeseket gazdaságilag is segítette.

A választásokkal kapcsolatban a miniszterelnök kijelentette, hogy azok eredményétől a demokrácia és az ország léte függ.

— Ez a választási harc — mondotta — nem két párt, vagy két pártosport, hanem két felfogás, a politikai, gazdasági és társadalmi élet két irányzatának harca. Az egyik irányzat a társadalmi és politikai demokrácia megvalósításáért küzd és e céljainak elérésében semilyen erő sem tudja megakadályozni. Ezt a harcot azonban törvényes keretek között, a szabadság és a demokrácia jegyében akarja ez az irány végigküzdeni. A másik irányzat el akarja felejtetni azt, hogy a történelem erőinek nem lehet ellentánni és az új világgért küzdő erőkkel való összefogás viszsztatásának romlását jelentene. Az országunk a választásokon a romlás vagy a békes fejlődés útja között kell választania.

— Az ország a Szovjetunióval harcolt a háboruban és mellette akar maradni a háboru után is. Románia külpolitikájának alapja a Szovjetunióval való barátság és együttműködés. De keresni fogjuk a barátságot és együttműködést az összes nyugati demokráciákkal, az Egyesült Államokkal, Nagy-Britániával és különösen Franciaországgal. Minden országnak, de különösen a Szovjetunióval határos országoknak érdekükben áll, hogy együttműködés találgjon a világ legnagyobb katonai és gazdasági hatalmával. Ezt az együttműködési politikát pedig a választásoknak kell szentesítenie.

— A sötétség elemei a reakció és a gyűlölet frontját akarják felépíteni. A reakció ravasz számítógatásairól szemben a jó észnek és az észnek kell felülkerekednie — mondotta a miniszterelnökhelyettes —, nehogy mindaz, amit ez a kormány tevértett, veszendőbe menjen!

Az országnak — fejtette be becsületét — választania kell a történelem megadás és az újvilág, az elszigetelés és az egyetemes együttműködés között.

HÍRŰK

VILÁGÖSSZAG

A Romániai Magyar Népi Szövetség központi napilapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távbeszélő 155.

GYERMEK HÉT

KOLOZSVÁR. — A Szabadság-tér 24. alatt, a Nők Demokratá Világszövetségének kolozsvári helyiségében lázas munka folyik. Megbeszélésekre, munkabeosztásra gyűltek össze az asszonyok a „Gyermek Hét”-tel kapcsolatban. A másik teremben szabnak varrnat, kis ruhák készülnek a napközi otthonok hadiárváinak.

Ötszáz méter vászon van munkában. A vásznat a Népvédelem adta, a Belga-Román Textiltüzem festette díjtalanul és az önként jelentkezett asszonyok varrják meg.

A háború gyermekáldozatainak sorsa utat talált az emberek szívéhez. A „Gyermek Hét”-re felsorakozott nők munkájában, aki csak tud, segít. Mintha csak a felhívásra vártak volna az emberek, úgy nyílnak most ki a szívek, kezek nyúlnak ki, karok tárulnak, hogy átöljék az árvákat, a szellemi és lelki rokkantakat. Az első napi utcai gyűjtés hárommillió lej körüli összeget eredményezett.

Elnézzük az összehajló komoly női fejeket, a szorgalmasan dolgozó kezeket és a varrógépek kattogásán túl halljuk a világ összes asszonyainak szivdobbanását, akik ezen a héten mind, mind azért dolgoznak, hogy megmentsek a jövőnek a gyermeket.

SZOLGÁLTATOS KOLOZSVÁRI GYÓGYSZERTÁRAK. Április 30-tól május 3-ig bezárólag: Dr. Hintz, Orangyal, Remény, Diana, Aesculap. Április 30-án egész éjjel szolgálatban: Orangyal, Diana és Aesculap gyógyszerházak.

A MNSZ értesíti tagjait, hogy a május elsején tartandó felvonulásra a Farkas-utca 7. ajátli színház előtt gyűjkezzenek reggel fél 8 órakor. A kerületi vezetők, szervezők és tagokat kéli, hogy házaikat méltóképpen díszítsék tel.

MEGKEZDTEK A BOLYAI EGYETEM ÖSZTÖNDIJAINAK KIÖZTÁSA. A Világosság beszámolt annakidején arról, hogy a Bolyai Egyetem 190 állami ösztöndíjat kapott a kormánytól. A Bolyai Egyetem részére ígért 190 ösztöndíjat, mely egyenként havi 30.000 lej, november-től március 31-ig visszamenőleg ki is utal. Az ösztöndíjak kiosztása április 29-én megkezdődött.

A SZAKSZERVEZETI TANÁCS közli, hogy május 1-én a Hója-erdőben senki más nem árusíthat szeszszitajt, limonádét, brágát és éteket csak Giurgiu Dumitru, Csog Samu és Barabás József vendéglősök.

BASCH FERENC ELNYERTE BUN-TETÉSET. Basch Ferenc, a Volksbund hírhedt magyarországi vezérének kegyelmi kérvényét elutasította a magyar Főszabadság elnöke. A halálos ítélet golyó által a múlt héten hajtották végre rajta.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS. Ezután mondanék hálás köszönetet mindazoknak, akik Sárkány Ferenc temetésén résztvettek és részvételükkel fájdalomukat, enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

KOLOZSVÁR VÁROS III. KERÜLETI KÖZIGAZGATÁSI KIRENDELTSÉGE felkéri valamennyi III. kerületi utcabizalmiját és köztisztviselőjét, hogy a május 2-án, csütörtökön délután 6 órakor tartandó értekezleten pontosan jelenjenek meg. Az értekezlet a Vörös Hadsereg-utca 49-51. ajátli helyiségben lesz megtartva.

(*) **MEGERKEZETT** a legújabb Párisi Divat. Divattudósítás. Kapható a Józsa Béla-Athenaeum könyvesboltjában, Szabadság-tér 12.

(*) **MEGJELENT** Nagy Miklós: Baromfi-tenyésztés a kisgazdaságban. Kapható a Józsa Béla-Athenaeum könyvesboltjában, Szabadság-tér 12.

(*) **ORVOSI HIR.** Dr. Rossmann orvos. Röhög, quarz, diathézis. Rendel 2-11-ig, délután 3-5-ig. Dézen (a törvényszékkel szemben), Cuza Voda-utca 7. Telefon 238.

Gyógynővény beváltól figyelmébe!
Ezúton hívja fel az Erdélyi Hanga Központ minden gyógynővény beváltól figyelmébe, hogy gyógynővény nagykereskedői működését újból megkezdte.
Az árak módok szívesen levilágosításért forduljanak a Marosvásárhelyi Hanga Központhoz. Egyidőben herjük közölni a gyűjtőhely száraz bodzavirág mennyiségét. A beváltólknak garancia ellenében pénzellátmányt fogadjunk.
Hanga Központ Marosvásárhely, Sándor J. utca 8.

Monnyi szabadság jár a magántisztviselőknek?

BUKAREST. — A román hivatalos lap, a Monitorul Oficial legutóbbi száma rendeletét közöl, amely szabályozza a magántisztviselők szabadságidejét.
Az új törvény szerint az összes magánvállalatoknál alkalmazott dolgozóknak — függetlenül attól, hogy fizikai munkások-e vagy tisztviselők — évenként legkevesebb 14 napi szabadság jár 30 éves életkorig, 21 napi szabadság a 30-41 év közöttieknek és 30 napi szabadság azok részére, akik betöltötték 45-ik életévüket.
A szabadság csak olyan alkalmazottnak jár, akik egy évi, megszakítás nélküli szolgálati idővel rendelkeznek ugyanannál a vállalatnál. Az új törvény nem korlátozza az esetleges külön egyéni megállapodással, vagy kollektív szerződéssel az alkalmazott részére biztosított és a fentieknél hosszabb szabadságidőt.

Külföldi engedély vagy jóváhagyás nélkül ad kocsi szállításokra a CFR kolozsvári üzletvezetése

KOLOZSVÁR. — A CFR kolozsvári üzletvezetése az alábbi értesítés közlésére kérte fel lapunkat:
„Nagy erőfeszítésekkel a CFR üzletvezetése sikerült lebonyolítania az eddig még hátrahagyott szállításait.
Ma a CFR egész sor üres vasúti kocsijal rendelkezik és közintézmények és magánosok részére is azonnali szállítást eszközölhet, minden különösebb engedély vagy jóváhagyás nélkül.
A szállítást a berakóállomás főnökségéhez beadott kérvények alapján azonnal eszközölik. Tekintettel arra, hogy július hónapban megkezdik az idejűkkel szállításait, amelyek minden évben nagyszámú vasúti kocsi vesznek igénybe. Felkérjük a hatóságokat, intézményeket, bezerző csoportokat és magánosokat, hogy esetleg fel a most rendelkezésükre álló vagonokat és ne halasszák el az elsődleges anyagokkal, főleg a palackozásnak tüzfával való előkészítésében a szállítást, amelyeket július és augusztus hónapokban a CFR nem tudna olyan könnyen lebonyolítani, mint most, hanem ellenkezőleg, csak nagy nehézségekkel és késedelemmel.
Annak érdekében, hogy elkerüljük a közlekedés terén a múlt évi helyzetet, kérjük az összes érdekeltet, hogy vegyék figyelembe a mi felhívásunkat és azt, hogy az esetleg származó elégedetlenségért a CFR kolozsvári üzletvezetése nem lesz okolható.”

Az új román-magyar kereskedelmi egyezmény jelentőségéről

— nyilatkozott Rónai Sándor magyar kereskedelmi miniszter

BUDAPEST. — A Tass szovjet távirati iroda jelenti: Magyar kormánykörökben és a magyar sajtóban nagy örömmel üdvözlötték a folyó évi április 13-án Bukarestben megkötött román-magyar kereskedelmi szerződést.

Rónai Sándor kereskedelmi miniszter kijelentette a sajtó munkatársainak, hogy a román-magyar kereskedelmi egyezmény megkötése igen jelentős esemény Magyarország külkereskedelmének kibontakozása és fejlődése szempontjából.

— Ennek az egyezménynek eredményeként — mondotta a magyar kereskedelmiügyi miniszter — Románia és Magyarország kapcsolata még szorosabbra fűződik. A Románia részéről szállítandó elsődleges fontosságú anyagok lehetővé teszik Magyarország gyorsított ütemű helyreállítását és gazdasági felépítését. A román petroléum a magyar mezőgazdaság fejlődését teszi lehetővé, a Romániából szállítandó robbanóanyag pedig a magyarországi szénbányák termelésének fokozását. Románia ezenkívül fajúhokot szállít Magyarországnak és így a magyar juhtenyésztés új fejlődési szakasz előtt áll — fejezte be nyilatkozatát Rónai Sándor kereskedelmiügyi miniszter.

Butor, szőnyeg, írógép
és egyéb értéktárgyak vétele és eladása.
„UNICOM”
Kossuth Lajos-utca 20. Telef. 508.

Pénzt akar?
Főleges értéktárgyaiért leg többet fizetek. Butor, szőnyeg, írógép vétele és eladása.
„UNICOM”
Kossuth Lajos-utca 20. Telef. 508.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

Hogyan került a Gorkij-darab a kolozsvári magyar színpadra?

Köztudomású, hogy a fasizmus éjszakai jából kiszabadult Európa színházai a leg súlyosabb műsorgondókkal küzdenek. Ez a helyzet Párisban, Rómában, Budapesten és Bukarestben, és a színházi szempontból olyan kis városokban is, mint Kolozsvár.
A harmincas években a Nyugat-Európában vezető német színpadi szerzőket, Zuckmayert, Csokort, Brechtet, Wolffot elűzte, vagy elnémította a hitlerizmus. Egykori mondanivalójuk mai körülményeink között nem kielégítő. A vezető párisi szerzők, Cocteau, Achard, akárcsak az amerikai O'Neil, Wilder vagy az angol Morgan, sokat adhatnak magának a színháznak, de mai kérdéseinkre való válasszal ők is adósak maradnak. A két háború közötti magyar színdarab-íparosokról jobb ha hallgatunk.
Persze vannak új szovjet szerzők. Azon kívül itt van az örök s elpusztíthatatlan Shaw és Hágy Gyula is, akiknek ma leg alább Európa tíz színpadán játszóknak egyszerre darabjait. De egy kis város kis színházának mindez nem elég. Így hát színházunk lektorbizottsága mit tehetett egyebet, mint éjt nappallá téve kutatót árak után, hogy felismerje azt a tíz-tizenöt színművet, amelynek emberi dolgokat mondhat színházunk a színháztól és az emberiségtől elszakított közönségnek.
Így fedeztem fel emlékeim között egy csodálatos párisi színházi estét. A Théâtre du Peuple-ben, az egykori Sarah Bernhard-színház termében 1937 őszén játszották Gorkij megrendítő forradalmár-regényének, „Az anyá”-nak színpadi változatát. Bevallom, szorongva mentem el a színházba, hiszen a színpadra írt regény általában nem a legsikerültebb műfaj. Ha jól emlékszem, épp a kolozsvári színház játszotta egyszer régen a színpadra alkalmazott Ruzszkolnyikovot. Reméltem volt! De Margueritte munkája az első pillanatokban megmarkolta szívemet. A színpadon teljes gorkiji, realista szellem jelent meg, a forradalom utáni drámaíró arca. Ha van regényben lélek, mint ahogyan az emberben van, Margueritte ezt a lelket hántotta ki és állította a színpadra, a gorkiji lényegét: a rabslágból szabadságra törő ember drámáját. A Théâtre des Champs Elisées-ben ugyanakkor Nemirovics Danescnkó moszkvai Művész Színháza játszotta. Gorkij „Kispolgár”-ait ragyogtatták tüneményesen és feledhetetlenül. A két előadást nem tudom egymástól elválasztani. Ugy érzem, Gorkij azóta ismerem igazán. És minden regényen, könyvön, képen, filmen és zenén túl — az orosz ember való lényével is csekken a színházi előadásokon találkoztam először.

Az emléket követőleg hajszára indultam könyvcím között és valóban megtaláltam a Gorkij regény dramaturgiailag változatlan kötetét. Ott ártatták francia munkásság az előadás színeiben. Sietve mutattam be a szöveget a lektorbizottságunk elnökének, a színházi elnökeimnek. „Az anyá” előadásáról, Benedek Marcell egy útleben olvastam, javaslatára Szentimrei Jenő kiadta fordításra és május elsejére,

a munkásság világnapján mutatja be ez ünnepre minden darabnál alkalmasabb színművet magyar nyelven a mi kolozsvári színházunk.
Tehát akad még darab a műsorgondókkal küzdő Európában s hogy éppen ünnepre szabott darabot találtunk, s hogy magyarul először a mi színházunkban játsszák, erre — még ha számot is vetünk szerény körülményeinkkel — büszkék vagyunk.
M. J.

Zenekari hangverseny

Fischer Vilmos karmesternek érdeme, hogy az „Ardealu” filharmonikus zenekarban ez évadban megszólalt az első Mozart-mű. Fischer lelkiismeretesen előkészítette, szakemberien vezette, szépen irányította és kerekre fogta a Jupiter-szimfóniát. A muzikusok is jól játszottak és a vezénylő példáját derékul követték, bár a középső lételek időmértékével nem mindig értettünk egyet. Weber Oberon nyitánya is jó volt, úgy a ja-, mint a részfüvöl (ez alkalommal a kürtök is!) pontosság és tiszták voltak; ezt örömmel ismerjük el. Régi adósságunkat röjjük le, mikor kiemeljük Jarának, a kitűnő ütődobosnak pontos, lelkiismeretes és zeneies munkáját.

A régen várt és sokat hiányolt Bach Brandenburgi versenyműje és Wagner Siegfried-ídille próbászegényen szólottak és nem volt zenei légkörük.

A műsört Rónai Ania a művek vezető dallamainak zenekari bemutatásával próbálta közelebb hozni a hallgatósághoz, amivel Fischer karmester komoly, érdemteljes munkáját megkönnyítette.

I. I.

Ma este: „Az anyá” bemutatója

Gorkij Maximnak, az új orosz dráma-irodalom legmarkánsabb képviselőjének megrázó, az 1904-1905-ös forradalmi idők anyagából merített drámai regénye „Az anyá”. Ezt a regényt Victor Margueritte, a neves francia író dramaturgálta s a darab ebben a formájában Párisban több mint 600 előadást ért meg.

Színházunk, gondos előkészületek és hatalmas anyagi ajdózatok árán, az összes magyar színpadokat megelőzve, ma este mutatja be „Az anyá”-t pazar szereposztásban, korszerű és teljesen új díszletekkel. „Az anyá” előadása után rendkívüli érdeklődés nyilvánul meg: holnap, szerdán, csütörtökön és hétfőn este is színelkerül. A csütörtöki előadás a Dermata munkássága részére rendezt a színház, s az kivételesen hat órakor kezdődik, míg a hétfő esti előadás a Magyar Népi Szövetség tagjai és a szervezett munkásságá. A darabot vendégként Ligeti József rendezt, a címszerepet Poór Líli alakítja, míg a teljesen új díszleteket Kudejász Károly tervezte.

Kolozsvári színházi műsor:

„SZENTGYÖRGYI ISTVAN” ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ: Kedden este 7 órakor: Az anyá. Bemutató előadás. Bemutatóhétfő 12. A jegyek sorszáma 9. Szerdán este 7 órakor: Az anyá. Napibérlő 12. A jegyek sorszáma 11. Csütörtökön este 6 órakor: Az anyá. Előadás a Dermata készére. A jegyek sorszáma 12.

KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA: Capitol: Pygmalion. Corso: Az elítélt asszony. Munkás: 2000 pengős férfi. Royal: Gunda Din. Select: 2000 pengős férfi. Uránia: A végzet rabjai.

Eladó malom Háromszéken
Elsődrendű befektetés. Mellette nagy gyümölcsös, földdel, timársággal, nagy vidékkel. Felerész, esetleg az egész eladó. Ajánlatokat „Nagyhasznu valorizáció” jellegre a kiadóhivatalba.

Szállítási Vállalat
Szabadság-tér 27. Telefon 617

APRÓHIRDETÉSEK

SPORTÉLET

Előfizetési díj egy hónapra 4000 lej.

Apróhirdetések szavankint 150 lej, legkisebb hirdetés 1500 lej. Allástkeresőknek szavankint 100 lej, legkisebb hirdetés 1000 lej. A kiadóba címzett és jelíges leveleknél 200 lej pótdíj fizetendő. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 300, 350 és 400 lej. Szöveg hirdetés hírek között szavankint 400 lej. Közgazdasági közlemények szavankint 500 lej. Nyúttér szavankint 500 lej. Csekkszám 40.625.

ADÁS-VÉTEL

VESEK magas áron kizárólag karikahajós férfi és női varrógépeket, fejeket, alkatrészeket, tüket. Welsz, Horea-ut 56. 21543

VESEK és eladók használt ruhát, fehérneműt. Kossuth Lajos-utca 7, Domokos. 21582

ÜRES 50—60 literes ballonokat vesz Mózses Dezső Kolozsvár. Mócok-utja 14.

PALISANDER ebédlőbutor, telteláló szobabutor, egy faragott tölgyfa könyvszekrény, 5+1 lámpás Philips-rádió, olajfeszítmények, perzsaszőnyegek, párnába való foszított libatölj eladó. Timár-utca 10, Rottenberg. 81

ELADÓ 2 tonnás, 4 cilinderes Ford teherautó, iratok rendben. Teleki Mihály-utca 14, Pinteá. 150

MODERN díófurniós kombijnát szobabutor, kanapé, szőnyegek egyenkint is sürgősen eladó. 8-tól 3-ig. Szappan-utca 18, Bergernél. 191

VESEK és eladók használt ruhát, cipőt, fehérneműt. Zweig, Dózsa György-utca 4, udvarban. 22096

HASZNALT ruhákat és mindenféle használt dolgokat veszek és eladok. Grünfeld, Szabadság-tér 19. 160

STONWASSER harmónium eladó. Megtekinthető Kosztolányi-utca 6 alatt huszonnyolcadikán délután 2—6½ óráig, máskor 3 óra után. 201

MEGVÉTELRE keresem Dérfy: Igazságügyi zsebkönyv több példányát. Kovács könyvkereskedés, Március 6-utca 3 (volt Szentgyház-utca). Gr

MUNKASLEANYOK felvételnek. Cim Apor-utca 25. 200

ELADÓ Nova 2+1 lámpás rádió. Király-utca 21. 214

ELADÓ tükrök, fayence-mosdók, fodrászszékek, ajtók. Kossuth Lajos-utca 2, illát-szerár. 230

EGY és fél lóerős motorcsónakba való motor eladó. Megtekinthető Fóris tekerceső úzmenő, Budai Nagy Antal-utca 43. 228

REVAI lexikon 21 kötet, komplet, sorozat, eladó. Cim a kiadóban. Gr

KÉTSZEMÉLYES modern reklamé eladó. Horea-ut 79. 241

HASZNALT ruhákat veszek, eladok. Deák Ferenc-utca 18, Pojják. 21589

fotél, konyhabutor olcsón eladó. Postakert-utca 14. Gr

HASZNALT hájszoba, reklamé, konyha eladó. Bethlen-utca 8, asztalosnál. 251

ÓCSKA ójmot magas áron vásárol Simon, Kossuth Lajos-utca 5, udvarban.

VESEK és eladók használt ruhákat, fehérneműt. Ugyanott gyermek sportkocsi eladó. Széchenyi-tér 31, Vele. 247

A KOLOZSVÁRI Mezőgazdasági Kamaránál spárga nagyobb tételben eladó. Az érdeklődők a szükséges mennyiségeket előre jelentsék be Majális-utca 24 alatt. 186

BERKEL-mérleg és egy nagy jégszekrény eladó. Szamosközi-utca 63. 189

ELADÓ kéthengeres BMV üzemenkés motorkerékpármotor négyes Ford motor-kapcsolószekrényvel, vázzal, rugóval, Fiat kapcsolószekrény-böröndök és egy tizenkilós mérleg. Emjenes-utca 8. 339

A VIZMÜVEK igazgatósága le csónaktelephez két fiut kíségetőnek felvesz azonnal beépésre. F

KERESEK megvételre egy műtermi fényképezőgépet, 18—24-est és egy Universal nagyító gépet. Cim a kiadóhivatalban. 316

EGY bőrdívány, rézüst katlanaj eladó. Mócok-utja 92. 323

EXHANSTORT (légszivó) hozzávaló villanymotorral vagy anélkül megvételre keresek. Külön egy 1—1½ lóerős villanymotort is. Mezey, Szentgyház-utca 43, 2—3 óra között. 322

PERZSASZONYEG 3x4 m. eladó. Horasan kopott. Kossuth Lajos-utca 32. 321

MODERN díófurniós ebédlő eladó. Szabadság-tér 27, I. emelet, Boerné. 190

EGY kék hájós eladó. Végőhid-tér 2. 310

VESEK és eladók használt ruhát, fehérneműt. Szabadság-tér 12, Rác. 22100

HALOSZORA-berendezés modern, komplet, sötét, eladó. Érdeklődni Herschné, Deák Ferenc-utca 15. 306

ESSLINGENI abrakredőnyöket és hullámos lemezredőnyöket ismét gyárt. Szántó Dezső és Fla redőnygyára. Nagyvárad. Rendeléseket felvesz a kolozsvári képviselet: „Technocomert”, V. Góds-utca (Zápolya-utca) 12. 307

KAPOSZTASHORDÓ és csap eladó. Petőfi-utca 40, Papp-garázs. Gr

ELADÓ téglák, ablakok és cementcserepek. Horea-ut 5, ajtó 6. Gr

BOGGA szépen berendezve eladó. Cim a kiadóban. 341

GOLYÓS prés eladó. Horea-ut 64. 332

ALKALMI kőrifa hájós, modern butorok eladók. Karolina-tér 9 (butortüzet). 245

3+1 LAMPAS modern Philips-rádió eladó. Férfizokni fejelés; és kötés; hozott anyagból vállajok. Székelyhadosztály-utca 5, földszint, Budai Nagy Antal-utca kaszárnya mellett. 342

KÖRKÖTŐGÉPRE kötőnök felvételnek. Decebal (Rudolf-ut) 33—35, kötőde. 339

EGY jókarban lévő mély drapp gyermekkocsi eladó. Apród-utca 7. 334

SZABOASZTAL és egy nagy tükrök eladó. Ecetgyár-utca 1. 335

FEHÉR gyermek sportkocsi, keveset használt, eladó. Liliom-utca 3. 320

MEGVÉTELRE keresek 2—3 darab maciát. Istok iroda, Deák Ferenc-utca 11. 324

KERESEK megvételre egerésző kutyát. Palocsay virágüzlet. 325

ELELMISZERIPAR átadó. Cim a kiadóban. 328

4+2 LAMPAS varázsszemes rádió eladó. Porond-utca 6. 329

HASZNALT ruhát, fehérneműt veszek és eladok. Balázs, Unió-utca 12. 315

KÖNYHABERENDEZÉS modern, alig használt eladó. Horea-ut 6. 56

ALKALMAZÁST KAPHAT

GYAKORLATTAL bíró tisztviselőt alkalmazunk. „Jól számolni tudó” jelígre. 238

SZABÓSEGÉD nagymunkást felveszek. Sajamon, Rocsevet-utca 2, Óvár. 336

KERESEK gyermekszerető jobb nőt, aki a varráshoz ért. Cim a kiadóban. 330

AUTOBUSZ megindításához pénzes társat keresek. Motorral rendelkezők előnyben. Cim a kiadóban. 320

EGY munkásnőt présmunkára azonnal alkalmazok. Gyakorlatja bírók előnyben. Ugyanott egy ügyes mindenés felvételjk. Cim Széchenyi-tér 9, II. emelet, Welsz. 311

ALKALMAZÁST KERES

TISZTVISELŐNŐ délutáni állást keres. Cim a kiadóban. 189

KÉT fiatal, jó családból való, 4 középiskolát végzett leány elmenne tanulóknak előkező női divatszalonba. Cim a kiadóban. 326

PERFEKT román—magyar nyelvű tudással, nagy irodai gyakorlatjal bíró férfi állást változtatna. Ajánlatokat „Könyvelési ismeretek” jelígre a kiadóba. 190

GYAKORLOTT, komoly tisztviselő nő állást keres. Ajánlatokat „Megbízható nő” jelígre a kiadóba. 309

DROGERIÁBAN vagy papírüzletben pénztári vagy kiszolgálónő sürgősen állást keres. Cim a kiadóban. 349

GAZDASSZONYNAK elmenne középkorú nő perfelt román, magyar nyelvű tudással. Cim a kiadóban. 330

INGATLAN-LAKÁS

KERESEK üzemenkés megfelelő helyiséget. Lehet kissé bombaszerűt is. Lelepést fizetünk. Cim Apor-utca 25. 200

KERESEK 2—3 szoba komfortos, lehetőleg kertes lakást. Költéségek megtérítésével. „Azonnal” jelígre a kiadóba. 221

BUTOROZOTT szobát vagy garzontert keresek a központban. Lelepést és ügynököt fizetek. Cim a kiadóban. 223

HAZASTELEK eladó. III. ker., Dózsa-utca 5. 234

FÜTIVONALON élelmiszertüzet berendezéssel, lakással, költségmegtérítéssel átadós. Magyar-utca 73. 184

EGY világos üzlethelyiség átadós a Horea-uton. Értekezni Horea-ut 86, fűszerüzletben. 187

EGY kis szoba-konyha kiadó magános nőnek. Érdeklődni Deák Ferenc-utca 34, fűszerüzlet. 333

BUTOROZOTT szobát keresek, csevegő fürdőszobahasználattal a IV. kerületben. Cim a kiadóban. 316

Az igazi demokrácia jegyében... Vasas—Universitatea 0:0

KOLOZSVAR. — A városi sporttelepen rég nem látott nagy érdeklődés mellett játszották le vasárnap délután a Vasas—Universitatea rangadó mérkőzést, amely szép és élvezetes küzdelem után 0:0 arányban eldöntetlenül végződött.

A mérkőzés úgy indult, hogy azt a Vasas gólokja nyerte meg. Már az első 20 percben 4:0 volt a szögletarány a Vasas javára. Csatársorának többször lett volna alkalma gólszerzésre, de Kovács V. háromszor is egymás után csaknem a kapu szájából hibázta el a labdát. A második féldőben az Universtitatea is vezetett néhány veszélyes támadást, de eredménytelenül. A Vasasnak Perényi, majd Kovács V. révén alkalma lett volna a győzelem megszerzésére, de nem volt szerencséjük a góllövésnél.

A matatótjáték alapján a Vasas győzelmét érdemelt volna, de a sérült Perényivel és a betegsége ellenére a játékot önfelajdózóan vállaló Börzseivel — aki egyébként az egész mezőny kimagaslóan legjobb embere volt — a csapat nem tudta azt nyújtani, amit a mérkőzésen megjelent 6000 néző várt tőle nagyiramu mérkőzésen. A Vasas csapatából Demeter, Kovács IV., Bálint és

Bojdzsár, míg az Universtitateából Luca, Straja és Dumitrescu emelkedtek ki. A mérkőzést Józsay László kitűnően vezette. A mérkőzés után a közönség lelkesen megtapsolta mindkét csapatot lovagias szép játékaért.

Nyilatkozatok:

Elkőn szövjet ajezredes, Kolozsvár város, parancsnoka: Nagyón tetszett a Vasas játéka és a csapat győzelmét érdemelt volna. Játéka hasonlít a moszkvai Torpedo csapatának játékahoz.

Cosma Gheorghe, az Universtitatea labdarúgó szakosztályának elnöke: A Vasas elleni mérkőzésünk igazi propagandája volt a labdarúgó sportnak. Mindkét csapat tudásának legjavát nyújtotta. Örvendek, hogy 90 percen keresztül minden játékos minden erejét beledobva játszott.

Sütő György, rendőrkapitány, a Vasas sportigazgatója: A vasárnap délutáni Vasas—Universtitatea mérkőzés az igazi demokrácia jegyében pergett le. A sporton keresztül építhetjük ki legjobban a népek közötti barátságot és ennek a jegyében foly le a tegnapi mérkőzés is.

Példátlan teljesítménnyel, veretlenül nyerte a Dermata a csoportbajnokságot

KOLOZSVAR. — A Dermata Sport Egyesület labdarúgócsapata vasárnap délelőtti 3000 néző előtt játszotta le a Victoria elleni csoportdöntő Victoria Kupa mérkőzést, melyen főlegesen 4:0 (3:0) arányban nyert meg Hegedűs 2, Frenzt és Bóth góllaival. A börtvári csapat a Victoria elleni győzelmén veretlenül nyerte meg a csoportbajnokságot, ami példátlan Románia labdarúgó-sportjának történetében. A Dermata minden egyes játékosra 90 percen keresztül tudásának legjavát nyújtotta ezen a mérkőzésen és játékaival meghódította a nagyszámban

megjelent közönséget, bebizonyítva, hogy Kolozsvár ércsapatai közé tartozik. A Victoria csapata csak szünet után talált magára, de nem tudott megbirkózni a különösen játszó Dermata védelmével.

A mérkőzés befejezése után mind a nagy, számban megjelent közönség, mind a Dermata vezetősége nagy ünneplésben részesítette kitűnő játékaért és páratlan teljesítményéért a pályáról levonuló Dermata csapatát.

Zinczár Imre a mérkőzést mindkét fél meglegedésére vezette.

A május 1-i sportünnepek műsora

KOLOZSVAR. — A kolozsvári Szakszervezeti Sport Tanács az OSP-vel karöltve összehívta a május 1-i sportünnepek műsorát, amely a következők: Reggel fél 8 órakor az összes sportolók gyűlékezése az OSP Fürdő-utca 27 alatti helyisége előtt, ahonnan csoportokban indulnak a városi sporttelepre.

Délután 3 óratól 7 óráig a városi sporttelepen a 100 méteres síkfutással kezdődnek a sportünnepek, majd utána az Ády—Dermata női kosárlabdamerkőzés, a 3000

méteres síkfutás és az 5000 méteres kerékpárverseny bonyolították le. A görög-római birkózás után az olimpiai stafétát futják le, majd a Dermata tornászcsapatának szabad- és szeryakorjaival következnek. A tornász-bemutató után Kolozsvár A és B labdarúgó-válogottjának mérkőzése következik, amelynek szünetében futják le a 4x100 méteres váltófutást, Bakó György és Szabó Sándor pedig motorkerékpáros akrobámutatványokkal szerepelnek.

MEGVÁSÁROLOK bármely részen gyűmölcsöst, házhozvet és kisebb házat. Értelést kérek Vasile Lupu-utca 52 (volt Kazinczy-utca). 22082

KERESEK bérbe egy teljesen felszerelt üzemenkés cukrászdát, vagy egy jól bevezetett bodegát lehetőleg lakással. Cimeket kérek a kiadóba „Viléki” jelígre. 319

MÚMALOM saját erőműtelleppel eladó. Érdeklődni „Express”-iroda, Unió. és Kötő-utca sarok. 318

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-téren átadó. „Express”-iroda, Unió. és Kötő-utca sarok. 318

BELVÁROSI HAZ nagy kerítel eladó. „Express”-iroda, Unió. és Kötő-utca sarok. 318

ELADÓ 1 szoba-konyha 20 millió lej, gyűmölcsös kert 90 millió, bevároai 3 szobás telek 70 millió, 3-szor 1 szoba-konyha 26 millió lej. Istók ingatlanforgalmi iroda, Deák Ferenc-utca 11. 324

ELVESZETT vasárnap a 4-es számú autóbuzson fekete aktakáska iratokkal. Megtáják az aktakáskat megtarthatja, az iratokat kérem leadni a Világosság kiadóhivatalába. 337

FIGYELEM! Keresem Rotjerstein Dezsőné, férjétől hirt hoztam, vásaszt sürgősen apróhirdetés útján, hol találhatom, mert tovább utazom. Hirschhorn. 333

BUKARESTI megbízásokat vállalok, hivatalos és magánügyek pontos elintézésével. Cim a kiadóban. Gr

JÓ és olcsó házikoszt, kapható elsőjől kezdve. Jelentkezni lehet Petőfi-utca 21. Özv. Polgár Antalné. Gr

HALOSZOBABUTOR, remek állapotban, jutányos áron eladó. Mezey, Szentgyház-utca 43. 2—3 óra között. 322

KÜLÖNFÉLÉK

MENYASSZONYI ruhák, fátujok, koszoruk, fehér szörmekepek kikészítésére. Dália művirágszalon, Horea-ut 35. 14

Kolozsvári házzal elcserélném Lajosmizsén, Kecskemél mellett lévő ház ingatlant, mely a következőkből áll: 3 szoba komori, 2 szoba, előszoba és mellékhelyiségek gyűmölcsös kerttel.

„Promplus” ingatlantörzslési iroda
Dózsa György-utca 29, I. emelet.

Tanulás nélkül
angolul!
Május 1-én kezdődik újabb 3 hónapos tanfolyam

Gyenge Áron nyelvpszichológus angol nyelviskolájában (Szentgyház-utca 6. I. em. 14.)
Magánosokat, kisebb csoportokat
1 hónap alatt is megtanítok felalóssággal

Dr. Isekutz: Gyógyszeran.
Dr. Baros: Haematologia.
Dr. Beres: Sürgős sebészeti műtétek tájékoztatása és műtéttana.
Zárdai: Elektrocardiogram.
Dr. Zimányi: Mandulakörméki tályog.
Dr. Novák: Sebészeti műtéttan.
Dr. Simon: Stomatologia.

Kapható **KOVÁTS** könyvkereskedésben
Március 6-utca 3 szám (volt Szentgyház-utca)
V dékre utánvétellel szállítunk.